

Nisan ayında Kovid-19 salgını, beklentiler doğrultusunda, makroekonomik veriler üzerinde etkisini gösterdi.

Yaklaşık üç aydır raporlarımızda işlemekte olduğumuz yeni tip koronavirüs (kovid-19), küresel piyasaları etkisi altında tutmaya devam ediyor. Bir önceki ay ABD ve Avrupa'da hızla yayılan salgının gelişmiş ülkeler üzerindeki yıkıcı etkisi ve hükümetlerin bu etkiye olan tepki hamleleri üzerinde durmuştuk. Söz konusu salgının 1929 Büyük Buhran'dan beri görülen en kötü kriz olduğunun kesinleştiği bu ay yeni tip koronavirüs (kovid-19), gecikmeli olarak açıklanan, ancak kesin etkiyi ortaya koyan makroekonomik veriler üzerinde etkilerini gösterdi. Başta ABD'de haftalık işsizlik maaş başvurularındaki rekor artış olmak üzere birçok alanda şok etkisi yaratan verilerle karşılaşıldı.

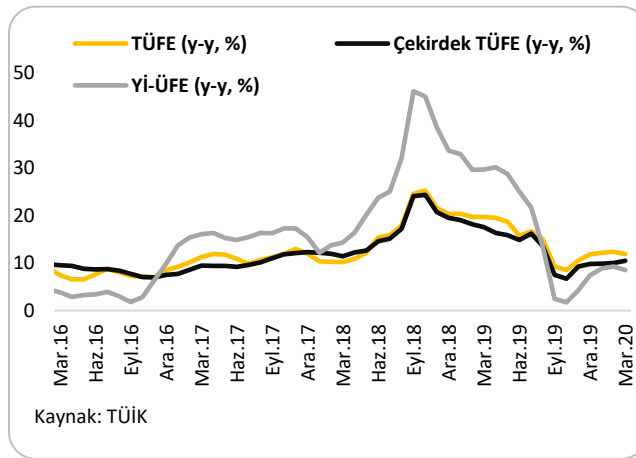
Küresel piyasalarda yeni tip koronavirüs (kovid-19) salgınının etkileri devam ederken, OPEC+ koalisyonu tarihte eşi görülmemiş bir üretim kısıntısı kararı aldı. Geçtiğimiz günlerde ise vade farkından kaynaklanan sebeplerden, ABD ham petrol fiyatı sıfır doların altına geriledi. ABD stoklarının dolduğunu gören işlemciler, vadesi dolan petrol kontratlarında sert satışa geçerek tarihte ilk kez ABD ham petrol fiyatlarının eksiye düşmesine neden oldu. Söz konusu gelişme, yeni tip koronavirüs (kovid-19) salgını nedeniyle petrol ihtiyacının ne denli azaldığını ve bu sebeple çıkarılan petrolün stoklanacağı yerin dahi kalmadığını da göstermiş oldu.

ABD, Çin ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün, salgını tüm dünyaya geç haber verdikleri gerekçesiyle Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'ne yaptığı fonlamayı süresiz olarak durdurduğunu açıkladı. Dünya genelinde süregelen bu karmaşanın etkileri bir süre daha takip edilecek.

Türkiye'de de virüsün ekonomi üzerindeki etkileri görülmeye başlandı. İlk olarak Mart ayı bütçe dengesi verileri üzerinde etkiyi gördük. Ayrıca Nisan ayı güven endeksleri de Türkiye'de kovid-19 salgınının ekonomi üzerindeki etkilerini ortaya koydu. Türkiye'de ekonomik güven endeksi Nisan ayında bir önceki aya göre %44.1 oranında azalarak 51.3 değerine geriledi. Reel kesim güven endeksi Mart ayındaki 99.7'den Nisan'da 66.8'e, kapasite kullanım oranı ise %75.3'ten %61.6'ya geriledi.

Nisan ayında Türkiye'de açıklanan veriler

Enflasyon, Mart ayında yıllık bazda %11.86'ya geriledi.

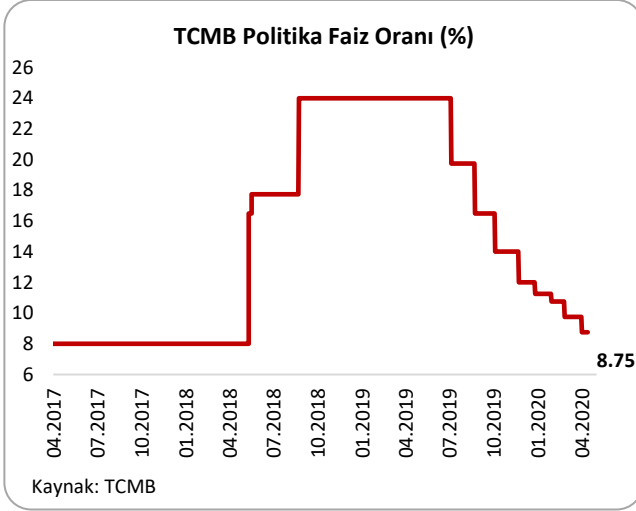
Mart ayı enflasyon verileri 3 Nisan'da açıklandı.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Mart'ta beklentilerin üzerinde aylık bazda %0.57 (Piyasa beklentisi: %0.50) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Şubat'taki %12.37'den Mart'ta %11.86'ya geriledi. Mart'ta enflasyonda aylık bazda yaşanan yükselişte işlenmemiş gıda kaynaklı olarak gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki yükseliş belirleyici olurken, petrol fiyatlarındaki düşüşün katkısıyla ulaştırma grubundaki düşüş ise enflasyondaki yükselişi sınırladı. Öte yandan Mart'ta en hızlı aylık artış sağlık grubunda yaşandı.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) **Mart'ta** bir önceki aya göre %0.76 arttı ve yıllık bazda Şubat'taki %9.97'den %10.49'a yükseldi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) **Mart'ta** bir önceki aya göre %0.87 arttı ve yıllık bazda Şubat'taki %9.26'dan %8.50'ye geriledi. Mart'ta ana sanayi gruplarına göre en yüksek artış %2.03 ile ara malında yaşanırken petrol fiyatlarında yaşanan düşüşün katkısıyla enerjide ise %6.82 düşüş yaşandı. Sektörlere göre ise Mart'ta en yüksek artış %7.71 ile temel eczacılık ürünlerinde yaşandı.

TCMB, politika faizini 100 baz puan indirdi.

TCMB **Nisan** ayı Para Politikası Kurulu toplantısı, 22 Nisan'da yapıldı.

TCMB Nisan ayı toplantısında politika faiz oranını 100 baz puan indirerek %9.75'ten %8.75'e çekti.

TCMB tarafından yapılan açıklamada, koronavirüs salgınına ilişkin gelişmelerin küresel büyüme görünümünü zayıflatmakta olduğu belirtilirken, küresel çapta merkez bankalarının genişleyici politika adımlarının devam ettiği vurgulandı.

TCMB, Ocak ve Şubat aylarında finansal koşullardaki iyileşmenin de katkısıyla güçlü bir

eğilim sergileyen iktisadi faaliyetin, koronavirüs salgınının dış ticaret, turizm ve iç talep üzerindeki etkilerine bağlı olarak Mart ayı ortalarından itibaren zayıflamaya başladığını belirtti. Salgın hastalığa bağlı gelişmelerin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumsuz etkilerinin sınırlandırılması açısından finansal piyasaların, kredi kanalının ve firmaların nakit akışının sağlıklı işleyişinin devamının büyük önem arz ettiğini ifade etti. Bu çerçevede, yakın dönemde uygulamaya konulan parasal ve mali tedbirlerin ekonominin üretim potansiyelini destekleyerek finansal istikrara ve salgın sonrası toparlanmaya katkı yapacağı değerlendirildi. TCMB, son dönemde belirgin bir iyileşme gösteren cari işlemler dengesinin, emtia fiyatları ve ithalatın sınırlayıcı etkisiyle yıl genelinde ılımlı bir seyir izleyeceğinin öngörüldüğü açıklamasında bulundu.

TCMB, yılsonu enflasyon beklentisini %7.4'e indirdi.

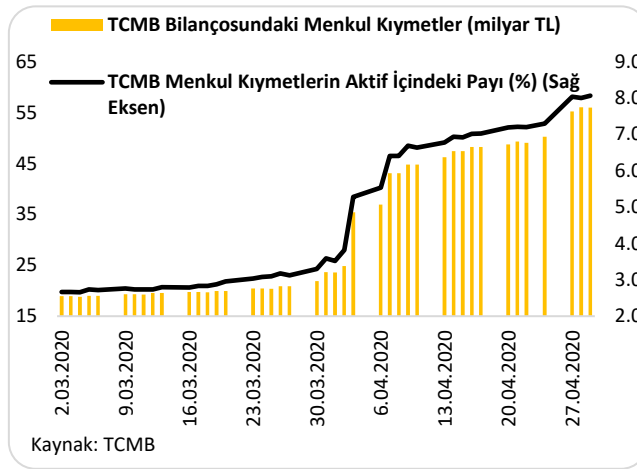
	Enflasyon Raporu I (Ocak 2020)	Enflasyon Raporu II (Nisan 2020)
Çıktı Açığı	2019 Ç4: -2.8 2020 Ç1: -2.5	2019 Ç4: -2.5 2020 Ç1: -1.5
Petrol Fiyatları (Ortalama, ABD Doları)	2020: 60.0 2021: 56.6	2020: 32.6 2021: 36.8
Gıda Fiyat Enflasyonu (Yılsonu, % Değişim)	2020: 11.0 2021: 7.0	2020: 9.5 2021: 7.0
İthalat Fiyatları (ABD Doları) (Yıllık Ortalama % Değişim)	2020: -1.9 2021: -0.4	2020: -5.1 2021: 7.3
İhracat Ağırlıklı Küresel Üretim Endeksi (Yıllık Ortalama % Değ.)	2020: 1.81 2021: --	2020: -4.75 2021: 4.38
2020 Yılsonu Enflasyon Tahmini	Orta Nokta: %8.2 (%6.2-%10.2 aralığı)	Orta Nokta: %7.4 (%5.5-%9.3 aralığı)
2021 Yılsonu Enflasyon Tahmini	Orta Nokta: %5.4 (%3.0-%7.8 aralığı)	Orta Nokta: %5.4 (%3.1-%7.7 aralığı)

Kaynak: TCMB

TCMB yılın ikinci Enflasyon Raporunda 2020 yılı enflasyon beklentisini %8.2'den %7.4'e aşağı yönlü güncelledi. Söz konusu güncellemede, bir önceki Rapor dönemine göre çıktı açığında yapılan aşağı yönlü güncelleme 1.2 puan; gıda enflasyonu varsayımındaki düşüş ise 0.3 puan aşağı yönlü etkili oldu. Diğer taraftan, üretim ve satışlarda görülen düşüğe bağlı birim işgücü maliyet artışlarının yıl sonu enflasyon tahminine etkisi 0.5 puan oldu. Bir önceki Rapor sonrasında Türk lirasında görülen değer kaybına karşın, ham petrol fiyatlarındaki keskin düşüğe bağlı olarak Türk lirası cinsinden ithalat fiyatlarının yıl sonu enflasyon tahminine katkısı ise 0.2 puan oldu.

TCMB 2021 yılı enflasyon beklentisini ise değiştirmede %5.4 olarak korudu. Küresel faaliyetteki toparlanmayla petrol ve ithalat fiyatlarında öngörülen artışlar 2021 yılı tahmini 0.3 puan yükseltirken, çıktı açığının seviye olarak bir önceki Rapor döneminin altında kalması 2021 yıl sonu tahminini 0.3 puan düşürücü yönde etkiledi. Böylece 2021 yılı tahmini değişmedi.

TCMB, bankaların fonlama ihtiyacını azaltmak için tahvil alımları artırarak piyasaya likidite sağlıyor.

Koronavirüs etkilerini sınırlamak için tahvil alımlarını artıracığını açıklayan TCMB'nin Nisan ayının başından bu yana alımları piyasa değeri olarak 32.3 milyar TL 'ye ulaştı. Bu alımın 15.6 milyar TL'sini İşsizlik Sigortası Fonu'ndaki Hazine tahvilleri kaynaklı, Piyasa Yapıcı bankalar aracılığıyla yapılan alımlar oluşturdu.

TCMB, 2019 sonundaki tahvil portföyünü 19 milyar TL'den bilançosunun %5'ine yani yaklaşık 32-33 milyar TL'ye çıkaracaktı. Ancak koronavirüs sonrası alımların önden yüklemeli gerçekleştireceğini açıklayan banka, %5 limitini yükseltebileceğini ve

işsizlik fonu kaynaklı tahvil alımlarının limitlere dahil edilmeyeceğini belirtti.

Yıllık cari işlemler dengesi 10 aydır fazla veriyor.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)					
	Şub.20	Ocak-Şubat 2019	Ocak-Şubat 2020	12 Aylık Toplam	YEP
I-Cari İşlemler Dengesi	-1230	-297	-2843	-6128	1000
A-Dış Ticaret Dengesi	-1901	-1980	-5201	-19856	-26400
B-Hizmetler Dengesi	1492	2781	3350	37423	--
B1-Turizm	855	1802	1955	25872	29000
B2-Taşımacılık	1048	2126	2248	17550	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-729	-1140	-1062	-12441	--
D-İkincil Gelir Dengesi	-92	42	70	1002	--
II-Sermaye Hesabı	-2	27	-10	-3	--
III-Finans Hesabı	-108	-145	-1407	520	--
A-Doğrudan Yatırımlar	-309	-1229	-1083	-5447	--
B-Portföy Yatırımları	-382	-7921	840	10007	--
C-Diğer Yatırımlar	-2417	2820	-1230	-4245	--
D-Rezerv Varlıklar	3000	6185	66	205	--
IV-Net Hata Noksan	1124	125	1446	-5605	--

dengesi diğer aylarda olduğu gibi fazla verdi. Buna göre 12 aylık kümülatif toplamda cari işlemler dengesi son 10 aydır fazla vermeye devam etti ve Şubat ayında 7.2 milyar dolardan 6.1 milyar dolara geriledi.

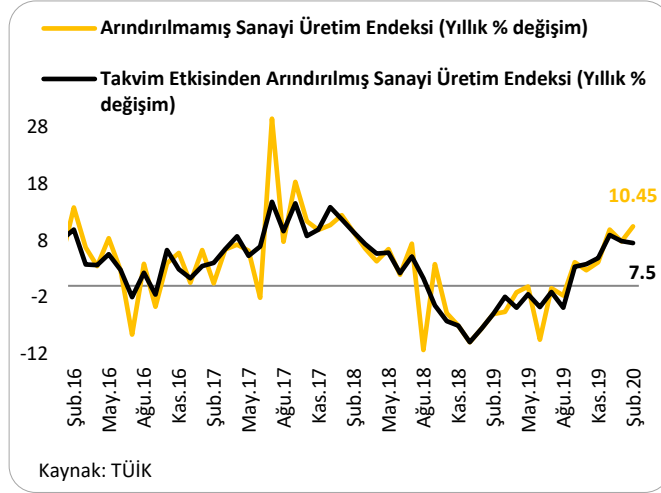
2020 yılı **Şubat** ayı ödemeler dengesi verileri 13 Nisan'da açıklandı.

Şubat ayı cari işlemler dengesi piyasa beklentisine paralel 1.2 milyar dolar açık verdi. Net hizmet gelirlerinde geçen seneyle karşılaştırıldığında %26'luk yükselişe karşın dış ticaret açığında %100'ün üzerinde bir artış olması cari işlemler dengesinin açık vermesinde belirleyici oldu.

Yıllık olarak değerlendirildiğinde ise bu görünümün aksine dış ticaret dengesinde yıllık bazda %34'lük bir gerilemenin desteğiyle cari işlemler

Finansman hesabının alt kalemlerinin gelişimine bakıldığında doğrudan yatırımlarda 309 milyon dolar, portföy yatırımlarında 382 milyon dolarlık sınırlı girişler yaşanırken, diğer yatırımlarda 2.4 milyar dolarlık net sermaye girişi oldu. Diğer yatırımlarda yaşanan söz konusu harekette yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarında yaşanan net azalış belirleyici oldu. TCMB nezdinde tutulan rezerv varlıklarda ise 2019 yılı Temmuz ayından sonraki en yüksek rezerv artışı oldu ve söz konusu artış, 3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Net hata noksan kaleminde ise 1.1 milyar dolarlık sermaye girişi oldu.

Sanayi Üretim Endeksi Şubat ayında takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık bazda %7.5 artarken, aylık bazda ise %1.2 arttı.

2019 yılı Şubat ayı sanayi üretimi verileri 13 Nisan'da açıklandı.

Sanayi üretim endeksi Şubat ayında arındırılmamış verilerle yıllık bazda %10.5 artarken, takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık bazda %7.5 arttı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise bir önceki aya göre %1.2 arttı. Sanayi üretim endeksinin Şubat ayında piyasa beklentilerinin üzerinde gelmesinde baz etkisinin yanı sıra öncül göstergelerdeki iyileşme etkili oldu.

Arındırılmamış verilerle sanayi üretim endeksi

değerlendirildiğinde, satın alma yöneticileri imalat endeksinin (imalat PMI) Şubat ayında 52.4'e yükselerek 2018 yılı Şubat ayından bu yana gördüğü en yüksek seviyeye çıkması, imalat sanayi sektöründeki iyileşmede etkili oldu. İmalat PMI'nin yanı sıra reel kesim güven endeksinin yıllık bazda 9.70 puan artması da sanayi üretim endeksi açısından olumlu oldu.

Nisan ayı Beklenti Anketi'nde enflasyon, büyüme ve cari açık beklentileri düştü.

TCMB Nisan ayı beklenti anketi 17 Nisan'da yayımlandı.

TCMB Nisan ayı Beklenti Anketi'nde yıl sonu dolar beklentisi 6.51'den 6.93'e yükseldi. Yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi %9.98'den %9.76'ya düşerken, 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket dönemindeki %9.51'den, bu anket döneminde %9.7'ye, 24 ay sonrası TÜFE beklentisi de %8.51'den, %8.62'ye yükseldi. 2020 yılı büyüme beklentisi %3.3'ten -%0.6'ya, cari açık beklentisi ise 12 milyar dolardan 6.1 milyar dolara geriledi.

BDDK swap limitlerinde değişikliğe gitti, SYR hesaplamasında esneklik sağladı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) 12 Nisan'da, Covid-19 salgını nedeniyle küresel piyasalardaki dengesizlikler ve risklerin artmış olması nedeniyle, söz konusu risklerin yönetilmesi ve finansal istikrarın korunmasına yönelik olarak atılan adımların ve alınan tedbirlerin etkinliğini artırmak amacıyla swap limitlerinde değişikliğe gitti. BDDK, Türk bankalarının döviz satım - TL alım yönünde gerçekleştirecekleri para swapı, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlerin toplam büyüklüğünün özkaynaklara oranını %10 düzeyinden %1'e indirdi. Vadeye göre farklılaştırma uygulamasından vazgeçildi. Var olan kontratların bozulması veya vadesinin uzatılması ise BDDK onayına bağlandı. BDDK ayrıca Türk bankalarının döviz alım - TL satım yönündeki kontratların büyüklüğünün özkaynaklara olan oranı %10 seviyesinden, vadesine 7 gün kalanlar için %1'e, 30 gün kalanlar için %2'ye indirdi. Vadesine 1 yıl kalan işlemler için ise %10 sınırı korundu.

17 Nisan'da yayımladığı açıklama ile BDDK, Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine ilişkin Yönetmelik kapsamında bankaların merkezi yönetiminden olan ve yabancı para cinsinden düzenlenen alacaklarına, kredi riskine esas tutar hesaplamasında sıfır risk ağırlığı uygulanabileceğini bildirdi.

BDDK, bankaları kredi vermeye yönelten yeni bir düzenlemeye gitti.

BDDK, 18 Nisan'da covid-19 salgını nedeniyle yaşanan sürecin ekonomiye, piyasaya, üretime ve istihdama olumsuz etkisini mümkün olan en az seviyeye indirmek ve bankaların ellerinde bulundurduğu kaynakların en etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla, yeni bir düzenleme yaptı.

Buna göre Mayıs ayından itibaren bankaların haftalık bazda aktif rasyolarını hesaplamasına ve aktif rasyosunun her ay sonu itibarıyla, o aya ilişkin aylık ortalamasının mevduat bankaları için %100'ün, katılım bankaları için %80'in altına düşmemesine karar verildi.

$$\text{Aktif Rasyosu (AR)} = \frac{\text{Krediler} + (\text{Menkul Kıymetler} \times 0,75) + (\text{TCMB Swap} \times 0,5)}{\text{TL Mevduat} + (\text{YP Mevduat} \times 1,25)}$$

Bu oranın mevduat bankaları için yüzde 100'ün, katılım bankaları için yüzde 80'in altına inmesi durumunda, bu oranın altında kalan bankalara formüle aykırılık oluşturan tutarın yüzde 5'ine kadar ceza kesilecek ve bu ceza 500 bin TL'den az olamayacak.

BDDK kararının ardından bankaların tahvile yönelmesinin etkisiyle yurtiçi gösterge tahvil getirilerinde sert gerileme yaşandı. 2 yıllık gösterge faiz 2016'dan bu yana ilk defa tek haneli seviyeye geriledi.

BDDK 30 Nisan'da ise aktif rasyosu kararına ilave kararlar açıkladı. İlave kararlarda rasyo hesaplamasında kullanılan kalemler ayrıntılandırıldı. Söz konusu kararlara göre; aktif rasyosu solo bazlı hesaplanacak, hesaplamadan Kalkınma ve Yatırım bankaları ile TMSF bünyesindeki bankalar muaf olacak. BDDK açıklamasına göre, yapılan yeni değişiklikle ayrıca 31 Mart itibarıyla bankalar mevduatı hariç toplam mevduatı 5 milyar TL'nin altında kalan bankalara yıl sonuna kadar uyum için süre tanınacak.

Türk Bankacılık Sektörü ilk çeyrek bilanço sonuçları açıklandı.

Bankacılık Sektörü Bilançosu				Değişim (%)	
(milyar TL)	2019 I (A)	2019 IV (B)	2020 I (C)	(C-A)	(C-B)
Nakit Rezervler	466.98	450.47	460.39	-1.4	2.2
Men. Değ. Port.	530.73	660.92	748.42	41.0	13.2
Krediler	2517.74	2655.95	2896.52	15.0	9.1
TGA	106.39	150.76	151.53	42.4	0.5
Diğer Aktifler	517.69	572.71	616.15	19.0	7.6
AKTİFLER	4139.52	4490.82	4873.00	17.7	8.5
Mevduat	2207.57	2566.90	2796.18	26.7	8.9
Mevduat Dışı Kayn.	1498.59	1431.74	1576.65	5.2	10.1
Özkaynaklar	433.36	492.17	500.17	15.4	1.6
PASİFLER	4139.52	4490.82	4873.00	17.7	8.5
	Ocak-Mart 2019	Ocak-Mart 2020	Yıllık % değişim		
Dönem Net Karı	12.15	15.8	30.0		
Kaynak: BDDK					

Türk bankacılık sektörünün ilk çeyrek bilanço sonuçları 30 Nisan'da açıklandı. Sektörün kredi büyüklüğü ilk çeyrekte yıllık bazda %15 oranında artışla 2 trilyon 896.5 milyar TL oldu. Menkul değerler portföyünün yıllık bazda %42.4 oranında artmasıyla toplam aktifler %17.7 artışla 4 trilyon 873 milyar TL gerçekleşti. Mevduatların yıllık bazda %26.7 oranında artışla 2 trilyon 796.2 milyar TL'ye ulaştığı ilk çeyrekte sektörün karı ise yıllık bazda %30 oranında artışla 15.8 milyar TL gerçekleşti. Mart ayında koronavirüs vakalarının

Türkiye'de görülmesinin ardından ekonomiyi desteklemek için alınan önlemler ve bunun sonucu bankaların kredi

kullandımlarının etkisini ilk çeyrek bilanço rakamlarını görmüş olduk. BDDK'nın aktif rasyosu kararının etkisi ise ikinci çeyrekte görülecek.

2020 yılı Mart ayında bütçe dengesi 43.7 milyar TL açık verdi.

2020 yılı Mart ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verileri 15 Nisan'da açıklandı.

Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Mart			Ocak-Mart			2020 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen / Hedef (%)
	2019	2020	% Değişim	2019	2020	% Değişim		
Giderler	78.8	91.2	15.6	254.4	285.3	12.1	1.095,5	26
Faiz Hariç Giderler	67.5	79.8	18.3	221.1	247.1	11.8	956.5	25.8
Faiz Giderleri	11.4	11.3	-0.4	33.4	38.2	14.6	138.9	27.5
Gelirler	54.4	47.4	-12.7	218.3	225.7	17.2	956.6	26.7
Vergi Gelirleri	41.1	36.9	-10.1	154.3	176.1	14.2	784.6	22.4
Diğer Gelirler	13.3	10.5	-2.6	64	49.6	3	172.0	28.8
Bütçe Dengesi	-24.5	-43.7	-78.6	-36.2	-29.6	18.2	-138.9	21.3
Faiz Dışı Denge	-13.1	-32.4	-147.2	-2.8	8.7	409.9	0.067	13,025

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2019 yılı Mart ayında 24.5 milyar TL açık veren bütçe, 2020 yılı Mart ayında %78.6 artışla 43.7 milyar TL açık verdi. 2019 yılı Mart ayında 13.1 milyar TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Mart ayında 32.4 milyar TL faiz dışı açık verildi. Mart ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %12.7 oranında azalarak 47.4 milyar TL, bütçe giderleri ise %15.6 oranında artarak 91.2 milyar TL oldu.

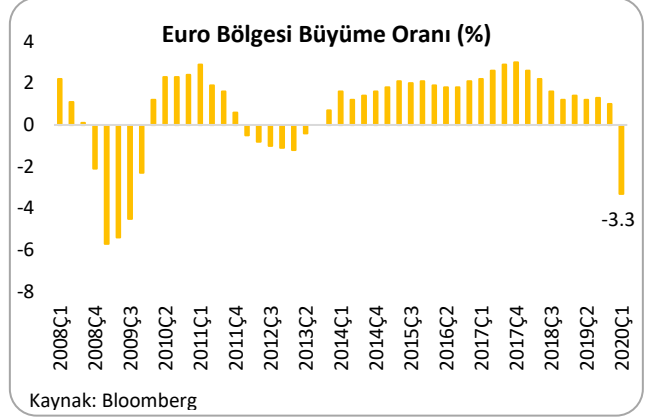
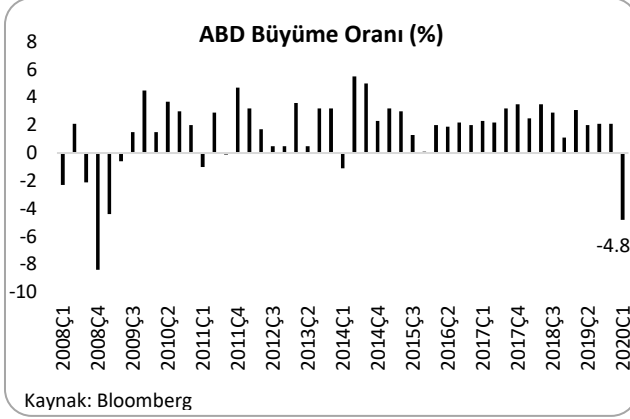
Mart ayında koronavirüs salgınının Türkiye'de de yayılmaya başlaması ve ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin hafifletilmesi amacıyla hızla alınan tedbirlerin uygulamaya konması doğrudan bütçe rakamları üzerinde etkisini gösterdi. Vergi bildirim ve tahsilat sürelerinin uzatılması ve tüketimin azalması sonucu vergi gelirleri yıllık bazda %10.1 azaldı. En sert azalış %397.6 ile dâhilde alınan katma değer vergisinde yaşanırken, kurumlar vergisi %33.1, gelir vergisi ise %16.6 azaldı. Giderler kısmında ise koronavirüse karşı alınan tedbirlerin etkisiyle faiz hariç giderler Mart'ta yıllık bazda %18.3 arttı. En hızlı artış %46 ile sermaye transferlerinde yaşanırken, mal ve hizmet alım giderleri %42.5, cari transferler ise %23.9 arttı.

Dünya Bankası, Türkiye'nin büyüme tahminini düşürdü.

Kovid-19 öncesinde Türk ekonomisinin 2020 yılında %3 civarında büyüyeceğini tahmin eden Dünya Bankası, Türkiye büyüme beklentisini %0.5'e indirdi. Dünya Bankası, koronavirüs salgınının kontrol altına alınmasına bağlı olarak 2021 yılında Türk ekonomisinin %4 büyüyeceğini tahmine diyor. Banka'nın Türkiye için 2020 yılı enflasyon tahmini %11 olurken, enflasyonun 2021'de %90'a gerilemesi bekleniyor. Banka'nın Türkiye'nin bütçe açığının GSYH'ye oranı tahmini ise 2020 yılı için %4.5, 2021 için %2.9 seviyesinde.

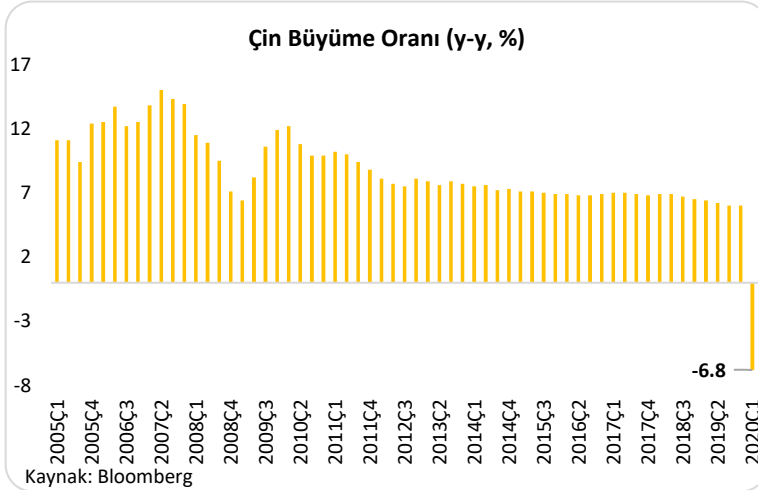
Nisan Ayında Küresel Piyasalarda Öne Çıkan Gelişmeler

İlk çeyrek büyüme oranları beklendiği gibi negatif gerçekleşti.

Kovid – 19 salgını nedeniyle üretimin durması ve işyerlerinin kapanması sonucu ABD ekonomisi 2020 yılının ilk çeyreğinde %4.8 oranında küçüldü. Böylece ABD ekonomisi 2014 yılından bu yana ilk defa küçülürken, yaşanan daralma 2009 yılının ilk çeyreğinden bu yana görülen en sert küçülme oldu. Euro Bölgesi ekonomisi de yılın ilk çeyreğinde %3.3 ile 2009 yılı üçüncü çeyreğinden bu yana ki en sert daralmayı yaşadı. Fransa ekonomisi ilk çeyrekte %5.8, İtalya ekonomisi %4.8 küçüldü.

Çin ekonomisi ilk çeyrekte %6.8 küçüldü.

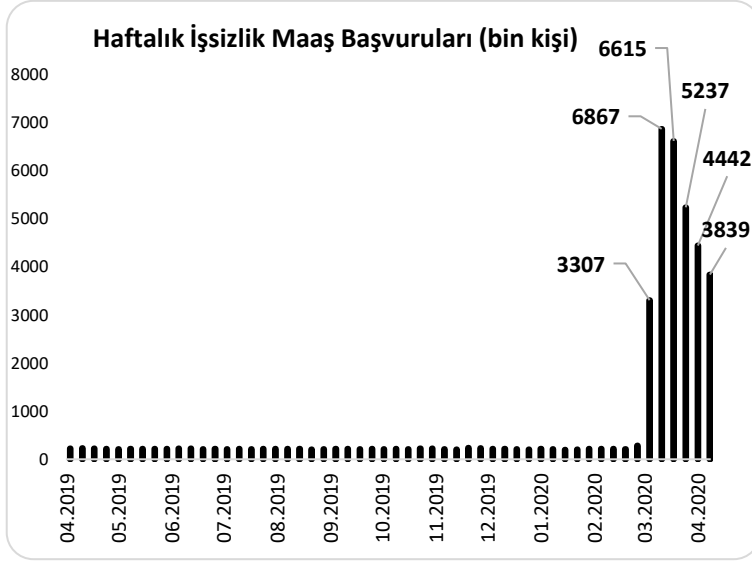
Kovid-19 salgınının etkisiyle Çin'de fabrikaların kapanması, üretimin durması, hizmet sektörünün yavaşlaması, ihracatın gerilemesi sonucu ilk çeyrekte Çin ekonomisi yıllık bazda %6.8 küçüldü.

Çin ekonomisinde 1992 yılından bu yana ilk defa küçülme yaşandı.

Koronavirüsten etkilenen ekonomiyi canlandırmak ve şirketlerin borçlanma maliyetlerini azaltmak için, politika faizi olan temel borç verme faiz oranları (LPR) ikinci kez düşürüldü. Yıllık LPR 20 baz

puan düşürülerek %3.85 seviyesine, 5 yıllık LPR 10 baz puan düşürülerek %4.65 seviyesine indi.

Kovid-19, ABD’de işsizlik başvuruları üzerinde etkisini gösterdi.

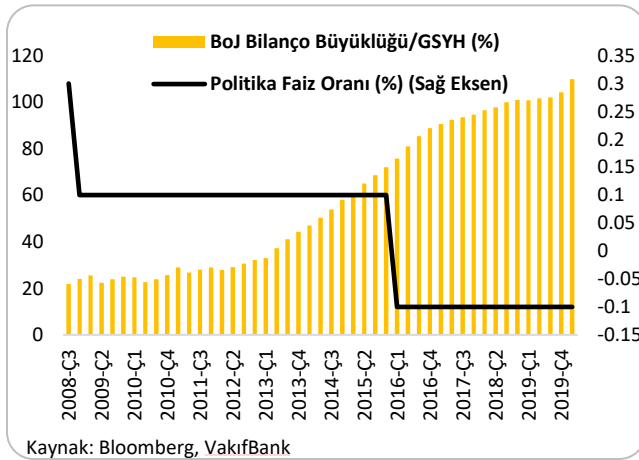
ABD’de koronavirüs salgını sebebiyle birçok işyerinin kapatılmasından dolayı haftalık işsizlik maaş başvuruları 20 Mart ile biten haftada 3.3 milyon kişi olarak rekor kırmıştı. Beklenti, başvuruların 1.5-2 milyon arası olacağı yönündeydi. 27 Mart ile biten bir sonraki hafta ise 3.7 milyon kişi olan beklentilerin oldukça üstünde gerçekleşerek haftalık işsizlik maaş başvurusu 6.8 milyon kişi oldu. İşsizlik maaş başvuruları en son 1982 yılında 695 bin kişi ile rekor kırmıştı. 3 Nisan ile biten haftada haftalık işsizlik maaş başvuruları 6.6 milyon kişi olurken, 10

Nisan ile biten haftada haftalık işsizlik maaş başvuruları 5.2 milyon kişi, 24 Nisan ile biten haftada 3.8 milyon kişi oldu. Böylece toplam işsizlik maaş başvuruları, 30 milyonu aştı.

Avrupa’da 540 milyar liralık yeni paket üzerinde uzlaşma sağlandı.

Avrupa Birliği ülkeleri koronavirüsün etkilerine karşı yaklaşık 540 milyar euro değerindeki ekonomik pakette uzlaşma sağladı. Euro Grubu Başkanı Mario Centeno, AB üyesi ülkelerin, çalışanları, şirketleri ve ülkeleri Kovid-19’un etkilerinden koruyacak 540 milyar euroluk kapsayıcı bir kurtarma paketi üzerinde anlaştıklarını açıkladı. Paket kapsamında; Birlik ülkelerinde istihdamı korumak için 100 milyar euroluk yeni ücret destek programı kurulacak, böylece ülkelerdeki kısa süreli çalışma programlarına mali destek sağlanacak. Avrupa Yatırım Bankası işletmelere 200 milyar euroluk kredi garantisi sağlayacak. Üye ülkelere Salgın Kriz Desteği adı altında 240 milyar euroluk bir kredi programı kurulacak. Bu fonlar sadece sağlık çalışmalarında kullanılabilir. Ayrıca Avrupa Birliği (AB) üye ülkelerinin liderleri koronavirüsün etkileriyle mücadele etmek için trilyon euroluk acil durum bütçesi oluşturulması üzerinde anlaştı. Bütçe AB’nin tüm ekonomik faaliyetinin %1’ine denk geliyor.

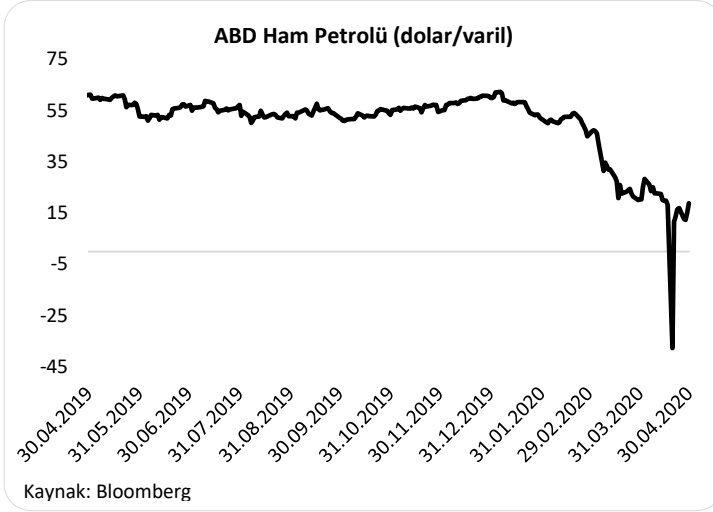
Japonya Merkez Bankası (BoJ) sınırsız tahvil alımı açıkladı.

Kaynak: Bloomberg, VakıfBank

Japonya Merkez Bankası (BoJ), koronavirüs salgınının derinleşen ekonomik etkilerine karşı tahvil alım limitini kaldırarak parasal canlandırma önlemlerini genişletti. BoJ, şirket tahvili alımlarını yaklaşık 3 kat artışla 20 trilyon yene (\$186 milyar) çıkaracağını açıkladı. BoJ, yıllık 80 trilyon yenlik devlet tahvili alım limitini de sınırsız çıkardı. Japonya Merkez Bankası’nın açıklamasında, uzun dönemli faiz oranını %0 hedefi civarında tutmak için "BOJ, bir üst limit belirlemeden devlet tahvillerini gerektiği kadar alacak" denildi. Banka politika faiz oranını ise değiştirmede.

OPEC+ ülkeleri üretimi kısma konusunda anlaşırken, petrolde karmaşa yaşandı.

OPEC+ koalisyonu, 12 Nisan'da örgütün en büyük kesintisi olarak tarihe geçecek petrol kesintisi konusunda nihai karara vardı.

Buna göre, günlük ham petrol üretim miktarı 1 Mayıs'tan 30 Haziran'a kadar 10 milyon varil, 1 Temmuz-31 Aralık tarihlerinde 6 ay boyunca günlük 8 milyon varil, 1 Ocak 2021 ile 30 Nisan 2022 arasındaki 16 ay boyunca ise günlük 6 milyon varil olarak azaltılacak. Anlaşma kapsamında Suudi Arabistan günlük ham petrol üretimini 12 milyondan 8.5 milyona düşürerek 3.5 milyon varil azaltırken Rusya ise günlük ham petrol üretimini 10.3 milyondan 8.5 milyona düşürerek 1.8 milyona azaltacak. Anlaşma kapsamında Meksika'dan talep edilen günlük 400 bin varillik kesinti, ülkenin milli petrol şirketi Pemex'in ekonomik sorunları nedeniyle 100 bin varille sınırlı kalacak. Meksika'nın geriye kalan günlük 300 bin varillik kesintisini ise ABD karşılayacak. OPEC+ üyelerinin günlük 10 milyon varillik ham petrol kesinti miktarının, gruba üye olmayan G20 ülkelerinin katılımıyla günlük 20 milyon varile çıkması hedefleniyor.

Bununla birlikte, petrol fiyatlarında vade farkından kaynaklanan sert düşüş sonrasında emtia piyasasında karmaşa yaşandı. 21 Nisan'da vadesi dolan kontratlar için ABD stoklarının dolu olması nedeniyle işlemciler, petrol kontratlarında sert satışa geçti. Böylece, dünya tarihinde ilk kez petrol fiyatları 0'ın altına düştü ve -40 dolar/varil seviyesine kadar geriledi.

Bununla birlikte, petrol fiyatlarında vade farkından kaynaklanan sert düşüş sonrasında emtia piyasasında karmaşa yaşandı. 21 Nisan'da vadesi dolan kontratlar için ABD stoklarının dolu olması nedeniyle işlemciler, petrol kontratlarında sert satışa geçti. Böylece, dünya tarihinde ilk kez petrol fiyatları 0'ın altına düştü ve -40 dolar/varil seviyesine kadar geriledi.

Uluslararası Para Fonu (IMF), büyüme tahminlerini güncelledi.

	GSYH			TÜFE			Cari Denge			İşsizlik		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Küresel ekonomi	2.9	-3.0	5.8	--	--	--	--	--	--	--	--	--
ABD	2.3	-5.9	4.7	1.8	0.6	2.2	-2.3	-2.6	-2.8	3.7	10.4	8.1
Euro Bölgesi	1.2	-7.5	4.7	1.3	0.5	1.1	2.5	2.0	2.2	6.6	9.2	7.9
Almanya	0.6	-7.0	5.2	1.3	0.3	1.2	7.1	6.6	6.7	3.2	3.9	3.5
İngiltere	1.4	-6.5	4.0	1.8	1.2	1.5	-3.8	-4.4	-4.5	3.8	4.8	4.4
Çin	6.1	1.2	9.2	2.9	3.0	2.6	1.0	0.5	1.0	3.6	4.3	3.8
Türkiye	0.9	-5.0	5.0	11.8	12.0	12.0	1.1	0.4	-0.2	13.7	17.2	15.6

Uluslararası Para Fonu (IMF), 2019'da %2.9 büyüyen küresel ekonominin, yeni tip koronavirüs (kovid-19) salgını nedeniyle 2020'de %3 küçüleceği tahmininde bulundu. Uluslararası Para Fonu (IMF) Baş Ekonomisti Gita Gopinath, "Büyük Karantina" adını verdikleri 2020 krizinde, Büyük Buhran sonrası en yüksek küçülmeyi beklediklerini dile getirdi.

IMF, yeni tip koronavirüs (kovid-19) salgını nedeniyle 1 trilyon dolarlık kredi kapasitesini seferber edeceğini açıklamıştı. Kuruma, 90'ı aşkın ülke finansal destek başvurusunda bulundu.

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF), yeni tip koronavirüs (kovid-19) salgını nedeniyle bu yıl için küresel büyüme tahminini son 35 günde üçüncü kez aşağı yönlü revize etti.

IIF Büyüme Tahminleri (%)		
	Eski	Yeni
Küresel ekonomi	-1.5	-2.8
ABD	-2.8	-3.8
Euro Bölgesi	-4.7	-5.7
Çin	2.8	2.1
Türkiye	0.6	-2.7

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) tarafından yapılan açıklamada, bu yıl gelişmekte olan piyasalarda daha belirgin bir ekonomik daralmanın beklendiği belirtilerek, gelişmekte olan ekonomilerde benzeri görülmemiş bir sermaye çıkışının olduğu vurgulandı.

IIF, Ekim 2019'daki açıklamasında, küresel büyüme tahminini %2.6 olarak açıklamıştı. Bu tahmini ilk olarak 5 Mart'ta %1.6'ya düşürmüştü. 23 Mart'ta ise söz konusu büyüme tahmini Kovid-19 salgınının yayılmasından dolayı -%1.5'ye revize etmişti. Bugün küresel büyüme tahminininin -%2.8'ye çekilmesi son 35 günün üçüncü aşağı yönlü revizesi olarak kayıtlara geçti. Türkiye ekonomisinin bu yıla ilişkin büyüme tahmini ise %0.6'dan -%2.7'ye revize edildi.

Ekonomik Araştırmalar Nisan Ayı Haftalık Raporlar

[7 Nisan 2020 – Enflasyon Mart'ta yıllık bazda %11.86'ya geriledi.](#)

[15 Nisan 2020 – Şubat ayı Cari İşlemler Dengesi gelişmeleri ve önümüzdeki döneme ilişkin bir değerlendirme](#)

[22 Nisan 2020 – Sanayi Üretiminin Yılın İlk Çeyreğinde Büyümeyi Desteklemesi Bekleniyor.](#)

[28 Nisan 2020 – TCMB Politika Faiz Oranını Bir Puan Daha İndirdi.](#)

Mayıs Ayında Takip Edilecek Veriler

Tarih	Açıklanacak veri (Yurtiçi)
4 Mayıs	Enflasyon (Nisan)
11 Mayıs	İşsizlik Oranı (Şubat)
13 Mayıs	Cari İşlemler Dengesi (Mart)
14 Mayıs	Sanayi Üretim Endeksi (Mart)
15 Mayıs	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Nisan)
15 Mayıs	TCMB Beklenti Anketi (Mayıs)
21 Mayıs	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı (Mayıs)
29 Mayıs	GSYH (I. Çeyrek: Ocak-Mart 2020)
29 Mayıs	Dış Ticaret Dengesi (Nisan)
1 Haziran	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti (Mayıs)
Tarih	Açıklanacak veri (Yurtdışı)
7 Mayıs	İngiltere Merkez Bankası (BoE) Faiz Kararı
8 Mayıs	ABD Tarımdışı İstihdam ve İşsizlik Oranı
20 Mayıs	Çin Merkez Bankası (PBOC) Faiz Kararı

FİNANSAL GÖSTERGELER

	VERİ	2019 Sonu	Mart Sonu	Nisan Sonu	2019 Yılsonuna Göre Değişim (%)	Aylık Değişim (%)	
YURT İÇİ	DÖVİZ						
	USD/TRY		5.9511	6.6152	6.9867	17.4	5.6
	EUR/TRY		6.6704	7.2984	7.6516	14.7	4.8
	Sepet (0.5\$+0.5€)		6.3108	6.9568	7.3192	16.0	5.2
	USD/TRY 3M Imp. Vol.		13.1100	20.2750	19.7725	50.8	-2.5
	USD/TRY Future		6.0467	6.6247	7.0620	16.8	6.6
	FAİZ						
	Gösterge Tahvil Getirisi*		11.58	11.26	9.62	-1.96	-1.64
	Gösterge Eurobond Getirisi(2030)*		6.10	8.38	8.01	1.91	-0.37
	TL REF*		11.36	9.05	8.91	-2.45	-0.14
	TRY Libor*		11.01	9.18	8.13	-2.88	-1.05
	5Y CDS		282.13	556.04	582.46	106.45	4.75
	HİSSE SENEDİ						
	BİST-100		114425.00	89643.71	101110.10	-11.64	12.79
	BİST-30		138830.10	106790.70	118760.80	-14.46	11.21
BİST-Bankacılık		160168.80	117559.90	123426.70	-22.94	4.99	
BİST-30 Future		141.55	106.90	118.65	-16.18	10.99	
YURT DIŞI	DÖVİZ						
	Dolar Endeksi		96.39	99.05	99.02	2.73	-0.03
	EUR/USD		1.12	1.10	1.10	0.00	-0.69
	USD/JPY		108.61	107.54	107.18	-1.32	-0.33
	GBP/USD		1.33	1.24	1.26	-5.00	1.40
	USD/CHF		0.97	0.96	0.97	-0.13	0.44
	EUR/JPY		121.77	118.64	117.42	-3.57	-1.03
	FAİZ*						
	2Y ABD Hazine Tahvil Getirisi		1.57	0.25	0.20	-1.37	-0.05
	10Y ABD Hazine Tahvil Getirisi		1.92	0.67	0.64	-1.28	-0.03
	2Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi		-0.61	-0.70	-0.78	-0.17	-0.08
	10Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi		-0.19	-0.47	-0.59	-0.40	-0.12
	KREDİ						
	iTraxx Crossover		207.20	571.77	491.52	137.22	-14.03
	Endonezya 5Y CDS		67.72	210.40	211.23	211.91	0.39
	Çin 5Y CDS		31.21	51.64	45.17	44.76	-12.52
	İtalya 5Y CDS		123.14	176.86	218.14	77.15	23.34
	Güney Afrika 5Y CDS		163.33	418.59	423.51	159.29	1.18
	Rusya 5Y CDS		55.13	202.45	179.35	225.30	-11.41
	Brezilya 5Y CDS		99.45	275.95	308.18	209.88	11.68
	HİSSE SENEDİ						
	Dow Jones		28538.44	21917.16	24345.72	-14.69	11.08
	S&P500		3230.78	2584.59	2912.43	-9.85	12.68
	Nasdaq		8972.60	7700.10	8889.55	-0.93	15.45
	DAX		13249.01	9935.84	10861.64	-18.02	9.32
	CAC40		5978.06	4396.12	4572.18	-23.52	4.00
	Nikkei		23656.62	18917.01	20193.69	-14.64	6.75
	Shanghai		3050.12	2750.30	2860.08	-6.23	3.99
	Bovespa		115645.30	73019.80	80505.90	-30.39	10.25
	MSCI GOÜ		1114.66	848.58	924.94	-17.02	9.00
	VIX		13.78	53.54	34.15	147.82	-36.22
	EMTİA						
	Altın (\$/ons)		1517.27	1577.18	1686.50	11.15	6.93
	ABD Ham Petrolü (\$/varil)		60.41	20.48	18.84	-68.81	-8.01
	Brent Petrol (\$/varil)		64.68	26.35	26.48	-59.06	0.49
Emtia Endeksi		401.58	370.20	353.23	-12.04	-4.58	
Bloomberg Emtia Endeksi		80.89	61.86	60.90	-24.71	-1.55	

*: Puan Değişim

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.